

Кривень Христина Володимирівна, *магістрантка,*
Ляхович Галина Іванівна, *д.е.н., доцент,*
професор кафедри обліку та фінансів

ЕКОНОМІЧНА СУТНІСТЬ ПОНЯТТЯ ОРЕНДНИХ ОПЕРАЦІЙ

Розвиток матеріально-технічної бази виробництва потребує значних інвестиційних ресурсів. У разі тимчасового браку власних коштів і сучасних засобів праці підприємства можуть скористатися для оновлення необоротних активів поширеним у світі методом фінансування - орендою. Актуальність розвитку орендних відносин сьогодні в Україні обумовлена передусім значною питомою вагою морально застарілого устаткування, низькою ефективністю його використання та відсутністю забезпеченості запасними частинами. Оренда є альтернативою банківському кредитуванню та дієвим інструментом процесу ефективного оновлення основних засобів і технологій підприємств усіх напрямів економічної діяльності. У зв'язку з цим дослідження організації та обліку орендних операцій на підприємстві набуває особливо важливого значення.

Проблеми обліку орендних операцій на підприємствах висвітлювали вітчизняні вчені Бондар О.В., Бутинець Ф.Ф., Голов С.Ф., Горецька Л.Л., Гуцаленко Л.В., Дем'яненко М.Я., Жук В.М., Коцупатрий М.М., Моссаковський В.Б., Огійчук М.Ф., Радченко О.Д., Саблук П.Т., Сук Л.К. та зарубіжні дослідники Безруких П.С., Ван Бреда М.Ф., Метьюс М.Р., Соколов Я.В., Хендріксен Е.С.

Головченко Н.В. вважає, що оренда представляє собою господарський процес, який включає сукупність орендних операцій, що виникають у зв'язку з наданням (прийняттям) у тимчасову експлуатацію необоротних матеріальних та нематеріальних активів. При цьому орендними операціями є господарські операції з надання або прийняття у тимчасову експлуатацію об'єктів оренди, розрахунків між орендарем та орендодавцем, повернення об'єкту оренди наприкінці її терміну [1, с. 6].

Наявність різноманітних тлумачень та підходів науковців щодо визначення сутності поняття «оренда», сформульованих на основі недосконалої правової бази відзначає Н.В. Ніколенко [2, с. 7]. Вона пропонує класифікацію оренди для цілей фінансового обліку за сьома класифікаційними ознаками: обсяг обслуговування орендованого активу; характер об'єкта оренди; умови придбання активу; тип орендних платежів; строк оренди; придбання та споживання орендарем протягом строку оренди більш ніж несуттєвої частини орендованого активу; схема розподілу орендних платежів.

Класифікація орендних операцій для цілей управлінського обліку, на думку Н.В. Ніколенко, може містити свої відокремлені критерії розмежування орендних операцій (міра окупності, умова амортизації, міра ризиків та вигод, напрям оренди) та одночасно включати всі ознаки, що були попередньо відображені для фінансового обліку [2, с. 9].

На основі нових форм оренди, а саме: оренди, розрахованої за методом прискореного та рівномірного списання (отримання права користування

активом (об'єкт нематеріальних активів)) представлено методичні підходи до обліку орендних операцій [2, с. 10, 11].

Теоретико-економічні аспекти обліку орендних операцій, та визначено, що орендні операції – це відокремлена від інших економічних категорій система суспільно-економічних та правових взаємовідносин, що виникають між суб'єктами економічних відносин у зв'язку з передачею один одному в тимчасове користування вільних необоротних активів на засадах зворотності, платності, добровільності та договірного оформлення.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Головченко Н. В. *Організація і методика обліку орендних операцій: автореф. дис. ... канд. екон. наук : 08.00.09 / Н. В. Головченко; Нац. акад. статистики, обліку та аудиту. – К., 2011. – 18 с.*
2. Ніколенко Н.В. *Облік та аналіз орендних операцій на підприємствах торгівлі: автореф. дис. ... канд. екон. наук : 08.00.09 / Н.В. Ніколенко; Київ. нац. торг.-екон. ун-т. - Київ, 2015. – 22 с.*

**Озембловська Ольга Віталіївна, студентка 4 курсу,
Козин Лариса Володимирівна, к.е.н.,
доцент кафедри міжнародної економіки,
маркетингу і менеджменту**

ЕВОЛЮЦІЯ РОЗВИТКУ КОНЦЕПЦІЇ КОРПОРАТИВНОЇ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ

Окремі прояви і ідеї теорії корпоративної соціальної відповідальності ми можемо спостерігати протягом всієї історії людства. Однак, слід зауважити, що докази намагань реалізації окремих аспектів КСВ можна побачити в історії різних країн світу, перші масштабні її прояви, а також ґрунтовні праці з цієї тематики відмічені з середини 19-го століття у США. Так, увага керівників промислових виробництв стала приділятися питанням умов праці найманих робітників. Були ці заходи елементами прорахованих бізнес-рішень або ж соціальної відповідальності і турботи про становище трудящих? Очевидно, однозначно відповісти на це питання неможливо, хоча обидва мотиви є, на нашу думку, очевидними.

Також слід згадати знаних бізнесменів-філантропів, зокрема К.Вандербільта і Дж.Д. Рокфеллера, активні дії яких припали на кінець 19-го - початок 20-го століття. У 1913 р. був створений Фонд Рокфеллера, гаслом якого є «сприяння добробуту людства» і який є нині однією з провідних і найвпливовіших неурядових організацій у світі. У 1889 р. засновник корпорації «U.S. Steel» і меценат Е.Карнегі, який протягом свого життя заснував 10 добродійних фондів з капіталом від 10 до 50 млн. дол., підтримував освіту і культуру, зокрема, профінансувавши будівництво всесвітньо відомого концертного залу Карнегі-хол, у своєму «Євангелії багатства» вперше сформулював принципи соціальної відповідальності: багаті повинні підтримувати бідних через благодійність і розглядати себе не як господарів, а як менеджерів капіталу, що працює на благо суспільства. У 1905 р. в Чикаго